

הלכות תפלה קביק

ד אסור לעבור כנגד המחפלאין בתוך ד' אמות" שלפניהם שמה תתכסל כוונתם" אבל בצדיהם מותר לעבור ולעמוד שם" ולא ילך להלאה שלא יהיה כנגד פניהם שכל שיוכל לראותו אסור מפני שמתכסלת כוונתו" וחכמי זוהר" אוסרים אפילו בצדיהם תוך ד' אמות:

ה אם השלים תפלתו והיה אדם אחד מתפלל אחריו אסור לפסוע ג' פסיעות" עד שיגמור מי שאחריו את תפלתו" שאם יפסע קודם לכן הרי הוא עובר כנגד המתפלל וצריך להקדק בזה אפילו אם האחרון התחיל להתפלל אחריו מאחר שכבר התחיל":

קג מי שנודמן לו רוח בתפלתו או עמוש ובו ג' סעיפים:

א היה עומד בתפלה ויצא ממנו רוח מלמטה" ממתן עד שיכלה (הרוח) (הריח) וחזור למקום שפסק":

ב בקש לצאת ממנו רוח מלמטה" ונצטער הרבה ואינו יכול להעמיד עצמו" הולך לאחוריו ד' אמות" ומוציא הרוח ולא ילך לצדדים מפני שצריך שיהיו פניו מכוונים כנגד המקום שהתחיל להתפלל" שלא יהא נראה כפוסק לגמרי ואין כוונתו לחזור לתפלתו וממתן עד שיכלה הריח ואומר רבון העולמים יצרתנו נקבים נקבים חלולים חלולים גלוי וידוע לפניך הרפתנו וכלימתנו הרפה וכלימה בחיינו רמה ותולעה במוטנו ואין אמירה זו חשוב הפסק בתפלה הואיל וכבר מופסקת תפלתו על ידי הרוח" וחזור למקומו" וחזור למקום שפסק" ולא יגמור תפלתו במקום שנתרחק שם הואיל וכבר התחיל להתפלל כאן וקבעת השכינה מקום כאן" וכשבקש להתעמש נתרחק ממקום השכינה לפיכך צריך הוא לחזור למקום שקבע לשכינה.

ועכשיו לא נהגו אפילו המדקדקים להרחיק ד' אמות ולומר רבון וכו' ויש שלמדו זכות לומר" שלא הצריכו להרחיק אלא כשמתפלל בביתו אבל כשמתפלל בצבור שזה לו כיוון גדול שנראה לכל בשתו וכלימתו" אינו צריך להרחיק כלל שגדול כבוד הבריות" וכיון שא"צ להרחיק אין לומר ג"כ רבון כו' כיון שאין הרפתו וכלימתו ניכרת רק ממתן עד שיכלה הריח.

ב מ"א ס"ק א.
ג ברכות שם. מור וש"ע ס"ב. וראה לעיל ס"ב פ"א.
ד רמב"ם פ"ג מהל' תפלה ה"ב. ש"ע שם.
ה ראה גם ד"ח" ס"ד סוף ס"ב וש"ע.
ו הרב רבינו יונה ברכות שם (מו, ב"ר"ה מחלק). ב"י (ד"ה וכתב). מ"א ס"ב.
ז רש"י ברכות שם ד"ה ואמר. מ"א ס"ג.
ח רמב"ם שם. ש"ע שם.
ט תוס' ברכות שם ד"ה ואמר. תלמודי רבינו יונה שם (ד"ה וכשכילה) ור"ש פ"ג ברכות ס"ב בשם הלכות גדולות (מק"פ"ג ברכות). מור וש"ע שם.
י ב"י (ד"ה ומ"ש רבינו). לבוש ס"ב. עולת תמיד ס"ק ב. וראה לעיל ס"ב צח ס"א וש"ע.
יא ש"ת תדומת הדשן ס"ב. רמ"א ס"ב. מ"א ס"ק ה.
יב ע"י לעיל ס"ג ג מהר"ב ס"ג.
יג ראה לעיל מהר"ב ס"ג ג ס"א וש"ע.

יח ד' יהושע בן לוי ברכות כו, א. מור וש"ע ס"ד. וראה לעיל ס"ב סוף ס"ד.
יט ראה מ"א סוף ס"ק ג.
כ הרב רבינו יונה ברכות שם (יה, ב ד"ה אמר). מור וש"ע שם.
כא מור וש"ע שם.
כב מ"א ס"ק ג.
כג מ"א ס"ק א. הובא במ"א ס"ק ה.
כד רמב"ם ס"י קבג ס"א וש"ע.
כה אחרות חיים הלכות תפלה ס' ו מנורה שם. וירושלמי ר"ה פ"ב ה"ה - ראה ב"י (בסוף הס"י) ומ"א ס"ק ג ש"ע ס"ד. וראה גם לעיל ס"ב צ ס"ג וש"ע.
כו מהר"י אבותג. ב"י מרושלנו ש"ע שם.

סימון קג

א ברייתא ברכות כו, ב. מור וש"ע סוף א. וע"י לעיל ס"ב ע"פ ס"א.

הלכות תפלה קג'קד

שה

ובל זה כשאנו יכול להעמיד עצמו אבל אם יכול חייב להעמיד עצמו^י ככל מה דאפשר שלא להפיה בתפלה ואין בזה משום כל תשקצו^י ואפילו אם נצרך לנקבו יעמיד עצמו כמ"ש בס"י צ"ב י"ז:

ג. המתעמש בתפלתו^י מלמטה אפילו הפחה מועטת שאינה משמעת קול^י סימן רע לו מלמעלה סימן יפה לו שכשם שעושים לו נחת רוח מלמטה^י שהעיטוש הוא נוח לאדם כך עושים לו נחת רוח מלמעלה למלאות שאלתו ובקשתו:

קד שלא להפסיק בתפלה וכו' ז' סעיפים:

א. לא יפסיק בתפלתו ואפילו מלך ישראל שואל בשלמו לא ישיבנו^י אבל מלך אומות הנוהג^ב שיש לחוש שמא יהרגנו יפסיק וכו"מ אם אפשר לו לקרד^י דהיינו שיאמר תחלת כל ברכה וסופה קודם שיגיע אליו^י יקצר שלא יצטרך להפסיק.

או אם אפשר לו להטות מן הדרך יטה ולא יפסיק בדבורו וכן אם היה מתפלל בדרך ובאה בהמה או קרן כנגדו יטה מן הדרך ולא יפסיק בדיבור אבל בענין אחר אין לו לצאת ממקומו עד שיגמור תפלתו אלא א"כ הוא בתחנונים שאחר התפלה^י שאז מותר לו לעקור ממקומו ע"י כריעות והשתחויות^י (או לצורך אחר^י) אבל שלא לצורך לא יזוז ממקומו עד שיפסע ג' פסיעות לאחוריו^י כדרך שנפטרין מן המלך^י:

ב. ואפילו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק^י בדבור לומר לאחר להסיר מעליו הנחש^י אבל יכול ללך למקום אחר כדי שיפול הנחש מרגלו^י שלא מצינו הליכה שנקראת הפסקה בשום מקום באמצע עשיית המצוה^י אלא שבתפלה הואיל ועומד לפני המלך אין לזוז ממקומו שלא לצורך^י עד לאחר התפלה שיפטר מלפני המלך בנ' פסיעות לאחוריו כמו שנתבאר^י אבל לצורך כזה מותר אפילו באמצע ברכות י"ח^י.

במה דברים אמורים בנחש שרוב הפעם אינו נושך^י אבל עקרב^י שהוא מועד לעקוץ

מלביביל. סי' תרכ"א סי"ב.
ח שורע שם (עפ"י תוס' ברכות לא, א ד"ה ומוצא בשם הר"ר יוסף, רא"ש שם. מור).
ט ח"א סי"ב.
י ראה סוף סעיף הבא וש"נ. וראה מ"מ עיונים.
יא ראה בסעיף הבא. סי' קכ"א.
יב ראה בסעיף הבא. ולקמן סי' קכ"ג וש"נ.
יג במשנה שם ברכות ל, ב. מור ושול"ע סי'.
יד לבוש סי'. ב"ה. עשרת יקנים אות ג. עפ"י הרב רבינו יונה ברכות שם (כ"א, א ד"ה ואפילו).
טו הרב רבינו יונה שם. רמ"א סי'. מ"א סי' ג.
טז ח"א סי' ח ס"ק ה. וראה גם לעיל סי' ח סכ"ב וש"נ. ושם בקי"א ס"ק ה, שיש לו דין של הפסק הליכה באמצע מצוה. ולא הוי הפסק (כדלקמן סי' תקפ"ט סי'). והיינו אפילו מבית לבית כרעלע סי' צ סכ"ה.
יז ח"א ס"ק ב"ג.
יח בסעיף הקודם וש"נ.
יט ראה לעיל בסעיף הקודם. סי' צ ספ"ה. סי' קג סי"ב. לקמן סי' קכ"ב. סי' קכ"א. סי' קכ"ד. סי' קכ"ה.
כ רמב"ם בפה"מ והיינו עובדיה בטוורא. פ"ה ברכות מ"א. פרי חושן סי' תל"ג מ"ל.
כא רב ששת ברכות לג, א ויש"ל. רמב"ם בפה"מ סי'. וראה רמב"ם פ"ז מהל' תפלה ה"פ. מור ושול"ע סי'.

יד ב"י (ד"ה ומ"ש בקש). ח"א ס"ק ד. וראה תרומת הרשן שם. לבוש סוף סי"ב.
טז וז"ל בספרו (התנות בית הכסא). ד"ה ולא ישהה. ח"א סי' ושי"נ.
יז ברייתא וגמ' שם ברכות כה, ב. מור ושול"ע סי'.
יח ח"א ס"ק ג.
יט רב המונוט ברכות שם ויש"ל ד"ה כשם וד"ה כך. מור ולבוש סי'.
סימן קד
א חזנה ברכות ג, ב. רמב"ם פ"ז מהל' תפלה ה"פ. מור ושול"ע סי"א.
ב רב יוסף שם לג, ב. מור ושול"ע שם.
ג רש"י ברכות שם ד"ה אבל. רמב"ם שם. מ"א ס"ק א.
ד וראה בסעיף הבא וש"נ.
ה גמרא שם.
ו הרב רבינו יונה שם וה"א"ש פ"ה ברכות סי' יב שם. ועיי' לקמן סי' קר' מ"ה.
ז הרב רבינו יונה שם וה"א"ש פ"ה ברכות סי' יב מ"דושת"מ ברכות פ"ה ה"א. מור ושול"ע סי"א ב.
ז ד"ה שם פ"ה ברכות סוף סי' ג. מור ושול"ע סי'. וראה גם רש"א ברכות לא, א (ד"ה אדם). שו"ת ריב"ש סי' של"ב. וראה לעיל סי' צד ס"ג. לקמן בהמשך הסי'. סי' קכ"ב